

Samen leren voor toekomstgericht telen

WAAROM TOEKOMSTGERICHT TELEN?

De laatste jaren is er onder melkveehouders en akkerbouwers steeds meer aandacht voor het telen van toekomstgerichte gewassen. Het kan gaan om telen van eiwitrijke gewassen als vervanger van soja voor het sluiten van de eigen kringloop (eiwit van eigen land), of het telen van een rustgewas of vlinderbloemige gestimuleerd door het nieuwe GLB. Daarnaast komt steeds meer de vraag naar voren hoe men een goede opbrengst kan behalen zonder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en geen tot minimale kunstmestgift. Op steeds meer pachtgronden gelden deze gebruikersvoorwaarden. De studiegroep combineert deze twee vraagstukken.

LEREN VAN ELKAAR

De studiegroep leerde met en van elkaar over het telen van alternatieve gewassen op natuurinclusieve wijze. De bodem stond daarbij centraal. In vijf bijeenkomsten zijn kennisvragen behandeld onder begeleiding van Arjen van Buuren, gekoppeld aan de ontwikkelingen in het veld. Onderwerpen als bodemleven en niet kerende grondbewerking, passende gewaskeuze in de bedrijfsvoering, onkruidbestrijding, nut van biodiversiteit en omgaan met plagen, en opbrengsten zijn aan bod gekomen. Elke deelnemer heeft 1-op-1 begeleiding gehad bij het ontwikkelen van zijn/haar teeltplan. Vragen en resultaten werden gedeeld in de groepsapp.

DE CIJFERS

25 boeren uit de Stedendriehoek hebben meegedaan

5 themabijeenkomsten en veldbezoeken

5 verschillende gewassen geteeld

Op 80 ha grond

Opbrengsten variëren van slecht en redelijk tot goed

Een groot aantal boeren gaat verder met de Studiegroep in 2024

ARNOLD VAN SCHRIEK

Arnold is melkveehouder in Voorst. Hij heeft het afgelopen seizoen voor de teelt van 5 hectare luzerne gekozen. Op 19 april gezaaid, éénmaal beregend (25mm), drie snedes met een totaal van 7500kg DS. Smakelijk voer met een laag VEM en ruw eiwit, maar hoog DVE. Zijn ervaring is dat de onkruiddruk bij droogte het lastiger maakt een mooi product te oogsten.

ANDRES BOESVELD

Andres is melkveehouder in Tonden. Hij heeft 11 hectare zomertarwe gezaaid. Na een natte periode heeft hij in augustus geoogst met een gemiddelde opbrengst van 6 ton. De teelt is uitgevoerd zonder de toepassing van kunstmest en chemische bestrijding. Ondanks de goede opbrengst heeft Andres de teelt niet rendabel kunnen maken vanwege de hoge kosten van onder andere loonwerk.

MONITORING VAN BIODIVERSITEIT

Gedurende het teeltseizoen heeft Thijs Willems, ecooloog van Natuurmonumenten twee keer een monitoring van de biodiversiteit uitgevoerd in de gewassen en de akkerranden. In totaal zijn er 114 soorten in de randen aangetroffen en 57 soorten in het gewas. Het merendeel van deze soorten zijn van landbouwkundig belang: zij voeden zich met plaaginsecten, onkruiden, verbeteren de bodem of bestuiven gewassen. Er zijn ook enkele landelijk zeldzame soorten en soorten van de rode lijst gevonden. De bloemrijke akkerranden lijken dus een grote waarde te hebben voor de lokale insectengemeenschap, en daarmee voor de natuurlijke plaagbestrijding.

DOORKIJK NAAR 2024

Het op natuurinclusieve wijze telen en toepassen van toekomstgerichte gewassen in de bedrijfsvoering is niet eenvoudig. Die conclusie trekken de deelnemers van de studiegroep. Sommige teelten zijn gevoeliger (dan mais) voor weersomstandigheden, waardoor opbrengsten tegen vielen. Of onkruid nam de overhand, waardoor hogere loonwerkkosten gemaakt werden. Toch is er enthousiasme ontstaan over de mogelijkheden om samen te werken met de biodiversiteit onder en boven de grond. Het kan leiden tot een lager kosten model. Om toekomstgericht telen tot een succes te maken gaat de studiegroep komend teeltseizoen door met kennis en ervaring opdoen. Maar er is meer nodig voor dit succes. Overheden en verpachters kunnen helpen. Bijvoorbeeld door gronden voor langere tijd uit te geven, waardoor pachters kunnen investeren in de bodem, pachtprizen aan te passen of financiering beschikbaar te stellen om tegenvallende opbrengsten (tijdelijk) op te vangen.

MEEDOEN?

MELD JE AAN